

Творчість це необхідна частина праці вчителя, без неї неможливо ефективно організувати навчальний процес. Творчість педагога специфічна за своєю суттю. Учителю дає науковим фактам, гіпотезам, теоріям нове життя, відкриваючи їм шляхи до розуму і серця своїх учнів. При цьому творчість – необхідна умова становлення самого педагога, його самопізнання, розвитку і розкриття як особистості. Творчість формує педагогічний талант учителя [2, 18]. Від розвитку творчих можливостей педагога залежить також творча діяльність його учнів, адже саме він зможе направити творчість своїх вихованців на правильний шлях. Кожна дитина – творча індивідуальність, до якої потрібно знайти свій підхід. Але щоб допомогти дитині розвинути свої здібності, зробити перші кроки у творчій діяльності, учитель має у собі розвивати креативність, нестандартне мислення.

Отже, суспільство XXI століття вимагає від закладів освіти професійних, мобільних, творчих кадрів, які здатні покращити майбутнє своєї держави, вивести її на новий науковий рівень. Нова українська школа – це перші кроки у становленні нашої країни, як могутнього реформатора, підготовка нестандартно мислячих, креативних, гуманістично спрямованих педагогів, які підготують нові покоління до життя у сучасних умовах.

Список використаних джерел:

1. Ващенко Г. Виховний ідеал / Г. Ващенко // – Полтава : Полтавський вісник, 1994. – С. 168.
2. Гекало Л. Розвиток творчого потенціалу педагога / Л. Гекало // Початкова освіта. – 2014. – №10. – С. 16-18.
3. Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – Київ : Либідь, 1997. – С. 326.
4. Коновальчук М. Педагогічна творчість учителя в роботі з обдарованими молодшими школярами : навчально-методичний посібник / М. Коновальчук. – К. : ТОВ «СІТІПРІНТ», 2013. – С. 16-17.
5. Концепція «Нова школа. Простір освітніх можливостей» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/>. – 40 с.
6. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), А. М. Гуржій (заст. голови), О. Я. Савченко (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – Київ : Педагогічна думка, 2016. – С. 122.
7. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / під заг. ред. Бібік Н. М. – Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – С. 18.

ДОСЛІДНИЦТВО ЯК ФАКТОР УСПІШНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ

Я.Пилипенко, здобувач ступеня вищої освіти «магістр»

Науковий керівник: Н.І.Лазаренко, кандидат педагогічних наук, доцент

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

RESEARCHING AS A FACTOR OF SUCCESSFUL ACTIVITY OF THE EDUCATOR

Y Pylypenko, master's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація. У статті йдеться про здатність сучасного вихователя бути дослідником, що є показником високого рівня педагогічної діяльності. Зазначається, що важливим компонентом у педагогічній сфері є дослідницька діяльність, яка характеризується науковим і творчим мисленням, володінням спеціальними знаннями та вміннями щодо використання методів педагогічного дослідження, розвинутими дослідницькими якостями та здібностями, установкою вихователя на постійне ведення дослідницької роботи.

Ключові слова: дослідницька діяльність, науково-дослідна робота, пошукова/пошуково-творча діяльність, дослідницькі вміння.

Abstract. The article deals with the ability of a modern educator to be a researcher, which is an indicator of a high level of pedagogical activity. It is noted that an important component in the pedagogical chain is research activity, which is characterized by scientific and creative thinking, possessing special knowledge and abilities in using pedagogical research methods, advanced research qualities and abilities, and the motivation of the educator for continuous research work.

Keywords: *research activity, research work, search / research and creative activity, research skills.*

На сучасному етапі розвитку освіти важливим завданням постає організація дослідницької діяльності майбутнього педагога в навчально-виховному процесі. Визначальну роль у вирішенні цього завдання відіграє дошкільна освіта, ефективність якої залежить від професійної готовності майбутнього вихователя ЗДО до проведення експериментально-дослідницької діяльності з дітьми дошкільного віку, що ґрунтується на вміннях поєднувати сучасні наукові підходи у навчальній і практичній діяльності.

Про важливість проблеми підготовки майбутніх фахівців до дослідницької педагогічної діяльності говорить і зарубіжний досвід, висвітлений у працях українських (О.Глузман, М.Лещенко, Н. Обухова) і зарубіжних учених (Г. Бартон, К. Ведерилл, Д.Галхаун, Д. Жело, Ф.Крос, Х. Томас та ін.).

Глибоке розуміння сутності педагогічних явищ і процесів, творчий погляд і розв'язання педагогічних завдань неможливі без оволодіння майбутніми вихователями вміннями й навичками дослідницької діяльності.

Сутність дослідницької діяльності ґрунтується на загально-психологічному понятті про діяльність, розробленому Л. Виготським, В. Давидовим, О. Леонтьєвим, С.Рубінштейном та іншими вченими. За О. Леонтьєвим, діяльність – це процес, організований предметом і зовнішнім середовищем. Предметом зазвичай виступає той аспект, який може бути включений до структури діяльності на певному етапі розвитку [8, 38].

В. Семиченко, визначаючи пріоритети професійної підготовки, наголосила, що науковий потенціал молодих спеціалістів повинен бути настільки високим, щоб випускники ВНЗ не тільки були знайомі із сучасною наукою і розбиралися в ній, але й щоб отримали початковий досвід пошукової роботи, вміння застосувати методи вирішення практичних завдань, були готові до створення нових наукових цінностей [10, 67].

Бути педагогом-дослідником означає вміти знаходити нове у педагогічних явищах, виявляти в них приховані зв'язки і закономірності. Для цього необхідні сформовані дослідницькі уміння, спеціальні знання та навички та готовність до дослідницької діяльності. Передусім потрібне вміння спостерігати, аналізувати, виділяти головне, вміння за деякими ознаками передбачати результат, бачити альтернативу, поєднувати розрахунок з фантазією та здогадками. Успіх наукового пошуку залежить від повної самовіддачі дослідника, від залучення до пошуково-дослідницької діяльності усіх сторін його особистості [2, 159].

Дослідницька діяльність характеризується науковим та творчим мисленням, володінням спеціальними знаннями та уміннями щодо використання методів педагогічного дослідження, розвинутими дослідницькими якостями та здібностями, установкою вихователя на постійне ведення дослідницької роботи.

Погоджуємося з думкою А. Карлашук, яка справедливо зауважує, що «формування у вихователів дошкільних навчальних закладів дослідницьких умінь до самостійної навчально-дослідницької діяльності стає необхідним для вирішення сучасних суперечностей між вимогами навчально-дослідницької діяльності і наявним рівнем готовності вихователів до самостійної дослідницької діяльності; між потенційними можливостями творчої підготовки фахівців у вищих педагогічних закладах та їх недостатньою реалізацією; між необхідністю підвищення рівня готовності до навчально-дослідницької діяльності вихователів і відсутністю науково обґрунтованої системи їх підготовки; між швидкими темпами накопичення науково-педагогічних знань й обмеженими можливостями їх засвоєння вихователями; між вимогами до вихователів щодо дослідницької діяльності і внутрішніми мотивами особистості вихователів, їх потребами та особливостями» [1, 19].

Дослідницька діяльність майбутнього вихователя дошкільного закладу освіти є однією з центральних складових його фахової підготовки, підтверджує значну ефективність формування його творчо-педагогічного потенціалу.

Тому формування у молодих вихователів уміння проводити дослідницьку діяльність, що змінює і перетворює педагогічну дійсність, повинно займати важливе місце у професійній підготовці. Необхідність підготовки молодого вихователя до проведення педагогічних досліджень у майбутній діяльності підтверджується і вимогами Державного стандарту вищої педагогічної професійної освіти. Ми поділяємо думку Т. Мишковської, яка під дослідницькою педагогічною діяльністю розуміє узгоджену із закономірностями процесу пізнання самостійну пошуково-творчу діяльність вихователя в структурі його педагогічної діяльності, що спрямована на підвищення ефективності всіх її компонентів і здійснюється з використанням спеціальних методів педагогічного дослідження [9, 66].

Виходячи з вище означеного, підкреслимо, що дослідницька діяльність є цілеспрямованою організованою діяльністю, яка ґрунтується на творчій свободі та самостійному здобуванні знань, у результаті яких набувається власний досвід творчої діяльності, формуються якості дослідника, розвивається здібність діяти в нестандартних ситуаціях.

Список використаних джерел:

1. Карлашук А. Ю. Формування дослідницьких умінь школярів у процесі розв'язування математичних задач з параметрами: дис... канд. пед. наук: / А.Ю.Карлашук; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. – К., 2001.– 19 с.
2. Кіт Г.Г. Вихователь дитячого навчального закладу як дослідник/ Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти в контексті європейських освітніх стратегій : збірн. мат. наук.-практ. конф. викл. і студ. інст. педагогіки, психології і мистецтв (Вінниця, ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 9-11 квітня 2014 р.) / за ред. Г. С. Тарасенко ; ВДПУ. – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. - Вип. 3. – с.159-165.
3. Каплінський В. В. Орієнтація вищого навчального закладу на забезпечення якості освіти / В. В. Каплінський, Н. І. Лазаренко // Психологія і педагогіка на сучасному етапі розвитку наук: актуальні питання теорії і практики: зб наук. робіт. – Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2016. С.– 111-114.
4. Коломієць А. М., Лазаренко Н.І. Концептуальні засади розвитку наукової діяльності педагогічного університету на сучасному етапі розвитку суспільства / А.Коломієць, Н.Лазаренко, С.Громов // Освітній простір України : Науковий журнал. – Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2017. – Вип. 9. – С. 74-80.
5. Лазаренко Н. І. Забезпечення якості освіти у педагогічних вищих навчальних закладах в сучасних умовах / Наталія Лазаренко //Edukacja dla przyszlosci w perspektywie orientacji na rynek pracy. – Bydgoszcz: Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2017. – s.310-322.
6. Лазаренко Н. Культура мовлення як невід'ємна складова ключових компетентностей сучасного педагога / Н. І. Лазаренко // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство) : Збірник наукових праць / [гол.ред. Н. Л. Іваницька]. – Вінниця : ТОВ «Фірма «Планер», 2016. – Вип.23. – С.36-42.
7. Лазаренко Н. І. Удосконалення змісту вищої освіти в умовах її модернізації / Наталія Лазаренко //Edukacja zawodowa I ustawiczna: polsko-ukrainski rocznik naukowy. – Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, 2017. – №2. – s.371-385.
8. Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность / А. Н. Леонтьев. – 2-е изд. – М. : Педагогика, 1980. – 308 с.
9. Мишковська Т. Д. Дослідницька діяльність студентів у процесі вивчення педагогічних дисциплін / Т. Д. Мишковська // Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наукових праць. – Вип. 37 : Педагогіка та психологія. – Чернівці: ЧДУ, 1998. – С.66-74.
10. Семиченко В. А. Пріоритети професійної підготовки : діяльнісний чи особистісний підхід? / В. А. Семиченко [за ред.І. А. Зязюна]. – К. : Віпол, 2000. – 636 с.